

Sveitarfélagið Ölfus
Ársreikningur
2020

Sveitarfélagið Ölfus
Hafnarbergi 1
815 Þorlákshöfn
kt. 420369-7009

Efnisyfirlit

Efnisyfirlit	
Skýrsla og áritun bæjarstjórnar og bæjarstjóra.....	3
Áritun óháðs endurskoðanda.....	4-5
Rekstrarreikningur.....	6
Efnahagsreikningur.....	7
Yfirlit um sjóðstreymi ársins.....	8
Skýringar.....	9-24
Óendurskoðað fylgiskjal:	
Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar.....	25

Skýrsla og áritun bæjarstjóra og bæjarstjórnar

Ársreikningur Sveitarfélagsins Ölfuss fyrir árið 2020 er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga, reglugerð um bókhald og ársreikninga sveitarfélaga og auglýsingar ráðuneytis sveitarstjórnarmála um reikningskil sveitarfélaga.

Rekstrartekjur sveitarfélagsins Ölfuss, A og B hluta, námu alls um 2.998,5 milljónum króna, þar af voru rekstrartekjur A hluta 2.594,6 milljónir króna.

Rekstrarniðurstaða sveitarfélagsins samkvæmt A og B hluta var jákvæð um 237 milljónir króna en rekstrarniðurstaða A hluta var jákvæð um 93 milljónir króna. Samkvæmt efnahagsreikningi nema heildareignir A og B hluta um 5.833 milljónir króna, bókfært eigið fé sveitarfélagsins í árslok 2020 nam um 3.201 milljónir króna og er eiginfjárlutfall sveitarfélagsins 54,9%.

Bæjarstjórn og stjórnendur sveitarfélagsins fylgjast sérstaklega með áhrifum kórónaveirunnar (COVID-19) á afkomu og stöðu sveitarfélagsins. Mjög óvenjulegar aðstæður voru á árið 2020 vegna COVID-19. Áhrifin eru viðtæk og sjást m.a. í lægri tekjum og auknum gjöldum. Veruleg óvissa ríkir áfram um áhrif faraldursins m.a. vegna óvissu um hve lengi hann mun vara. Nánari umfjöllum má finna í skýringu nr. 19.

Það er álit bæjarstjórnar og bæjarstjóra Sveitarfélagsins Ölfuss að í ársreikningi þessum komi fram allar þær upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu sveitarfélagsins í árslok, rekstrarárangri ársins og fjárhagslegri þróun á árinu. Sveitarfélagið birtir yfirlýsingu um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar. Framangreindar upplýsingar eru settar fram í fylgiskjali við ársreikninginn; Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar.

Bæjarstjórn og bæjarstjóri Sveitarfélagsins Ölfuss staðfesta hér með ársreikning sveitarfélagsins fyrir árið 2020 með undirritun sinni.

Þorlákshöfn, 29. apríl 2021

Bæjarstjórn

Gestur Þór Kristjánsson

Forsæti bæjarstjórnar

Steinar Lúðvíksson

Varaforsæti bæjarstjórnar

Grétar Ingi Erlendsson

Kristín Magnúsdóttir

Jón Páll Kristófersson

Þrúður Sigurðardóttir

Guðmundur Öddgeirsson

Bæjarstjóri

Elliði Vignisson

Áritun óháðra endurskoðenda

Til bæjarstjórnar Sveitarfélagsins Ölfuss

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Sveitarfélagsins Ölfuss fyrir árið 2020. Ársreikningurinn hefur að geyma ársreikning fyrir A hluta starfsemi sveitarfélagsins og samantekinn ársreikning fyrir A og B hluta. Hann skiptist í rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymisfirlit, upplýsingar um helstu reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sveitarfélagsins á árinu 2020, efnahag þess 31. desember 2020 og breytingu á handbæru fé á árinu 2020, í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér fyrir neðan. Við erum óháð Sveitarfélaginu Ölfus í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Bæjarstjórn og bæjarstjóri bera ábyrgð á öllum upplýsingum sem sveitarfélagið birtir eins og ársreikningi og öðrum upplýsingum. Álit okkar nær ekki yfir aðrar upplýsingar en þær sem birtast í ársreikningi og nær því ekki til skýrslu bæjarstjóra og bæjarstjórnar og óendurskoðaðrar stjórnarháttaryfirlýsingar og ófjárhagslegra upplýsinga sveitarfélagsins ef frá er talin sú staðfesting sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar ber okkur að yfirfara aðrar upplýsingar og kanna hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða þeirrar þekkingar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti rangar. Ef við teljum að það séu verulegar rangfærslur til staðar í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Ekkert hefur komið í ljós við endurskoðun okkar sem við teljum að skýra þurfi sérstaklega frá.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu bæjarstjóra og bæjarstjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð bæjarstjórnar og bæjarstjóra á ársreikningnum

Bæjarstjórn og bæjarstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga. Bæjarstjórn og bæjarstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Við gerð ársreikningsins eru bæjarstjórn og bæjarstjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Sveitarfélagsins Ölfuss. Ef við á, skulu bæjarstjórn og bæjarstjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins.

Bæjarstjórn skal hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg vissu er er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Áritun óháðra endurskoðenda framhald

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við faglegri tortryggni í gegnum endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi sveitarfélagsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.

Við upplýsum bæjarstjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirlit sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við bæjarstjórn að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum til að tryggja óhæði okkar.

Reykjavík, 29. apríl 2021

BDO ehf.

Sigrún Guðmundsdóttir

löggiltur endurskoðandi

Hrunn Hauksdóttir

löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur ársins 2020

Skýr.	A hluti			A og B hluti		
	2020	Áætlun	2019	2020	Áætlun	2019
Rekstrartekjur	3					
Skatttekjur án framlags Jöfnunarsjóðs.....		1.714.308	1.659.275	1.592.752	1.709.037	1.653.995
Framlög úr Jöfnunarsjóði.....		568.273	501.885	521.550	568.273	501.885
Þjónustutekjur.....		255.088	190.225	198.036	654.407	574.525
Eignatekjur.....		42.628	41.200	40.348	58.801	61.825
Aðrar tekjur.....		14.339	12.370	18.840	7.999	31.465
		<u>2.594.637</u>	<u>2.404.955</u>	<u>2.371.526</u>	<u>2.998.518</u>	<u>2.823.695</u>
Rekstrargjöld						
Laun og launatengd gjöld.....	4	1.241.711	1.189.565	1.132.958	1.318.884	1.260.705
Breyting lífeyrisskuldbindingar.....	13	53.821	47.305	49.844	58.684	50.970
Annar rekstrarkostnaður.....		1.021.845	969.549	835.322	1.096.633	1.088.417
		<u>2.317.377</u>	<u>2.206.419</u>	<u>2.018.124</u>	<u>2.474.201</u>	<u>2.400.092</u>
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir		277.260	198.536	353.402	524.316	423.604
Afskriftir.....	8	(112.729)	(110.985)	(103.505)	(189.226)	(197.071)
Rekstrarniðurstaða fyrir fjármunatekjur og fjármagnsgjöld		164.532	87.551	249.897	335.090	226.533
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld						
Fjármunatekjur.....	5	10.441	1.838	15.515	6.861	2.337
Fjármagnsgjöld.....	6	(82.034)	(67.821)	(70.106)	(104.526)	(100.262)
		<u>(71.593)</u>	<u>(65.983)</u>	<u>(54.591)</u>	<u>(97.665)</u>	<u>(97.925)</u>
Rekstrarniðurstaða ársins		<u>92.938</u>	<u>21.568</u>	<u>195.306</u>	<u>237.425</u>	<u>300.315</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2020

Eignir	Skýr.	A hluti		A og B hluti	
		31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Fastafjármunir					
Varanlegir rekstrarfjármunir:					
Fasteignir og lóðir.....	8	2.895.218	2.736.748	3.321.810	3.081.684
Veitu- og gatnakerfi.....	8	79.247	144.031	646.714	620.932
Hafnarmannvirki.....	8	0	0	569.155	576.372
Áhöld og tæki.....	8	50.532	35.248	148.304	46.557
		<u>3.024.998</u>	<u>2.916.027</u>	<u>4.685.983</u>	<u>4.325.545</u>
Áhættufjármunir og langtímakröfur					
Eignarhlutir í félögum.....	9	147.265	110.039	148.011	110.785
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki.....		65.090	65.544	0	0
Aðrar langtímakröfur.....	10	34.872	34.997	34.872	34.997
Fyrirframgreiddur kostnaður.....	18	197.913	205.873	218.115	226.921
		<u>445.140</u>	<u>416.453</u>	<u>400.998</u>	<u>372.703</u>
Fastafjármunir samtals		<u><u>3.470.137</u></u>	<u><u>3.332.480</u></u>	<u><u>5.086.981</u></u>	<u><u>4.698.248</u></u>
Veltufjármunir					
Vörubirgðir.....		4.997	5.112	4.997	5.112
Óinnheimtar tekjur og viðskiptakröfur.....	11	401.903	240.153	450.862	255.721
Næsta árs afb. langtímakr. á eigin fyrirtæki.....		2.742	2.535	0	0
Næsta árs afborgun langtímakrafna.....	10	1.689	1.864	1.689	1.864
Skammtímakröfur á eigin fyrirtæki.....		150.756	133.399	0	0
Aðrar skammtímakröfur.....	11	31.110	17.503	45.397	19.084
Fyrirframgreiddur kostnaður.....	18	8.186	8.209	9.031	9.053
Handbært fé.....	11	149.951	175.131	234.168	228.249
		<u>751.333</u>	<u>583.905</u>	<u>746.143</u>	<u>519.083</u>
Eignir samtals		<u><u>4.221.471</u></u>	<u><u>3.916.385</u></u>	<u><u>5.833.123</u></u>	<u><u>5.217.331</u></u>
Eigið fé og skuldir					
Eigið fé					
Eiginfjárreikningur.....	12	2.120.280	2.027.342	3.201.336	2.963.911
		<u>2.120.280</u>	<u>2.027.342</u>	<u>3.201.336</u>	<u>2.963.911</u>
Skuldbindingar					
Lífeyrisskuldbinding.....	13	470.920	446.049	492.980	466.633
Langtímaskuldir					
Skuldabréfalán.....	14	1.240.753	1.153.396	1.714.442	1.472.424
Skammtímaskuldir					
Viðskiptaskuldir.....	15	162.288	74.130	179.190	76.597
Næsta árs afborganir langtímaskulda.....	15	97.736	108.816	133.144	130.650
Skuldir við eigin fyrirtæki.....		27.807	6.416	0	0
Aðrar skammtímaskuldir.....	15	101.687	100.236	112.031	107.116
		<u>389.517</u>	<u>289.598</u>	<u>424.365</u>	<u>314.363</u>
Skuldir og skuldbindingar samtals		<u><u>2.101.190</u></u>	<u><u>1.889.043</u></u>	<u><u>2.631.787</u></u>	<u><u>2.253.420</u></u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u><u>4.221.471</u></u>	<u><u>3.916.385</u></u>	<u><u>5.833.123</u></u>	<u><u>5.217.331</u></u>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2020

Skýr.	A hluti		A og B hluti	
	2020	2019	2020	2019
Rekstrarhreyfingar				
Veltufé frá rekstri:				
Rekstrarniðurstaða ársins.....	92.938	195.306	237.425	300.315
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:				
Afskriftir.....	8 112.729	103.505	189.226	175.030
Verðbætur og gengismunur.....	42.502	31.273	57.184	42.230
Sölutap (-hagnaður) eigna.....	0	(28.969)	0	(28.969)
Breyting á lífeyrisskuldbindingum.....	13 45.566	39.614	49.584	41.645
	<u>293.734</u>	<u>340.728</u>	<u>533.420</u>	<u>530.251</u>
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum				
Vörubirgðir, lækkun (hækkun).....	115	17	115	17
Fyrirframgreiddur kostnaður, lækkun (hækkun).....	7.983	(2.911)	8.828	(2.067)
Óinnh. tekjur og viðskiptakr., lækkun (hækkun).....	(161.750)	(27.125)	(195.141)	(10.876)
Aðrar skammtímakröfur, lækkun (hækkun).....	(13.608)	943	(26.312)	(371)
Viðskiptaskuldir, lækkun (lækkun).....	88.157	23.535	102.593	18.648
Aðrar skammtímaskuldir, lækkun (lækkun).....	1.451	(2.009)	4.915	(4.880)
Greitt vegna lífeyrisskuldbindingar.....	13 (20.695)	(18.314)	(23.237)	(20.443)
	<u>(98.346)</u>	<u>(25.865)</u>	<u>(128.240)</u>	<u>(19.973)</u>
Handbært fé frá rekstri	<u>195.388</u>	<u>314.864</u>	<u>405.180</u>	<u>510.277</u>
Fjárfestingahreyfingar				
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum.....	8 (333.251)	(123.042)	(661.216)	(277.200)
Innborguð gatnagerðargjöld.....	8 111.552	0	111.552	0
Söluverð varanlegra rekstrarfjármuna.....	8 0	33.600	0	33.600
Breytingar á eignarhlutum.....	9 (37.226)	0	(37.226)	0
Langtímakröfur breyting.....	4.105	684	1.483	(1.739)
	<u>(254.820)</u>	<u>(88.758)</u>	<u>(585.407)</u>	<u>(245.338)</u>
Fjármögnunarhreyfingar				
Viðskiptastaða eigin fyrirtækja, breyting.....	4.034	(59.974)	0	0
Skuldir við lánastofnanir, breyting.....	0	0	0	(25.015)
Tekin ný langtímalán.....	145.000	0	323.000	0
Afborganir langtímalána.....	(114.782)	(104.947)	(136.854)	(126.092)
	<u>34.252</u>	<u>(164.921)</u>	<u>186.146</u>	<u>(151.106)</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	<u>(25.180)</u>	<u>61.185</u>	<u>5.919</u>	<u>113.833</u>
Handbært fé í ársbyrjun.....	<u>175.131</u>	<u>113.947</u>	<u>228.249</u>	<u>114.417</u>
Handbært fé í árslok	<u><u>149.951</u></u>	<u><u>175.131</u></u>	<u><u>234.168</u></u>	<u><u>228.249</u></u>

Skýringar

1. Starfsemi

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög nr. 138/2011, lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015 og auglýsingar um reikningskil sveitarfélaga.

Starfsemi sveitarfélagsins er skipt í A og B hluta. Til A hluta telst bæjarsjóður, sem er Aðalsjóður sveitarfélagsins auk annarra sjóða og stofnana er sinna starfsemi sem að hluta eða öllu leyti eru fjármögnuð með skatttekjum, en auk Aðalsjóðs er um að ræða Eignasjóð og Þjónustumiðstöð Ölfuss.

Til B hluta teljast stofnanir sveitarfélagsins og fyrirtæki sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu sveitarfélagsins og eru reknar sem fjárhagslega sjálfstæðar einingar. Þau fyrirtæki og stofnanir sem falla undir B hluta eru: Vatnsveita Þorlákshafnar, Fráveita Ölfuss, Hafnarsjóður Þorlákshafnar, Félagslagar íbúðir Ölfuss, Íbúðir eldri borgara og Uppgræðslusjóður Ölfuss.

Ársreikningur Sveitarfélagsins Ölfuss fyrir árið 2020 hefur að geyma ársreikning A hluta og samantekinn ársreikning A og B hluta.

2. Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er í samræmi við lög og reglur og viðtekna reikningsskilavenju á Íslandi. Við gerð hans er í öllum meginatriðum fylgt sömu reikningsskilaaðferðum og á fyrra ári. Ársreikningurinn er gerður eftir kostnaðarverðsaðferð.

Ársreikningur A hluta

Ársreikningurinn er í samræmi við lög og reglur og viðtekna reikningsskilavenju á Íslandi. Við gerð hans er í öllum meginatriðum fylgt sömu reikningsskilaaðferðum og á fyrra ári. Ársreikningurinn er gerður eftir kostnaðarverðsaðferð.

Ársreikningur A og B hluta

Samantekinn ársreikningur A og B hluta tekur til bæjarsjóðs (A hluta) og B hluta fyrirtækja þar sem eignarhlutur bæjarsjóðs er meiri en 50% í árslok. Í samantekna ársreikningnum eru ársreikningarnir lagðir saman, en viðskipti og viðskiptastöður milli A hluta og fyrirtækja sem mynda B hluta eru jöfnuð út.

Eftirfarandi er samantekt á helstu reikningsskilaaðferðum sveitarfélagsins.

Mat og ákvarðanir

Við gerð ársreiknings þurfa stjórnendur, í samræmi við lög um ársreikninga, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti.

Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili þegar þær eiga sér stað.

Innlausn tekna

Til skatttekna flokkast útsvar, fasteignaskattur og framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga auk annarra tekna með skattígildi, svo sem lóðarleiga. Útsvar er tekjufært samkvæmt staðgreiðsluskilagreinum og endanlegri álagningu ársins á undan, en aðrar skatttekjur eru tekjufærðar við álagningu þeirra. Til lækkunar skatttekna eru færðar reiknaðar niðurfærslur vegna óinnheimtra skatttekna.

Álögð gatnagerðargjöld, heimæðargjöld og framlög frá Jöfnunarsjóði sveitarfélaga til stofnframkvæmda eru færð til lækkunar stofnverði viðkomandi eigna.

Tekjur af sölu vöru og þjónustu eru tekjufærðar þegar afhending vöru hefur farið fram og þjónusta verið innt af hendi.

Skýringar

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Innlausn tekna (framhald)

Áfallnar vaxtatekjur eru færðar til tekna í samræmi við vaxtakjör viðkomandi eigna, en arðstekjur eru tekjufærðar þegar réttur til þeirra hefur skapast.

Hagnaður (tap) af sölu varanlegra rekstrarfjármuna er færður á meðal rekstrartekna/-gjalda, en hagnaður (tap) af sölu eignarhluta í félögum meðal fjármunatekna/-gjalda eða annarra tekna/gjalda.

Fjármagnskostnaður

Allur fjármagnskostnaður er færður í rekstrarreikning á því tímabili þegar hann fellur til.

Niðurfærslur eigna

Skuldabréf, langtímakröfur, óinnheimtar skatttekjur og aðrar útistandandi skammtímakröfur hafa verið metnar með tilliti til tapsáhættu og niðurfærðar með óbeinni afskrift í ársreikningi. Ekki er hér um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður mótreikningur sem mæta á þeim kröfum sem kunna að tapast. Breyting á niðurfærslu sem þannig er ákveðin, að teknu tilliti til endanlega tapaðra krafna á árinu, er færð í rekstrarreikning.

Eignarhlutir í félögum eru færðir niður í markaðsverð eða matsverð þar sem það er lægra en kostnaðarverð og niðurfærsla gjaldfærð í rekstrarreikningi.

Varanlegir rekstrarfjármunir

Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur þeim muni nýtast í rekstrinum og unnt er að meta kostnað vegna þeirra með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru upphaflega skráðir á kostnaðarverði, en það samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eignum í tekjuhæft ástand.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði miðað við eignarhaldstíma á árinu að teknu tilliti til væntanlegs hrakvirðis.

Eignir með eignarréttarfyrirvörum samkvæmt samningum um fjármögnunarleigu eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma á sama hátt og eignir með fullum eignarrétti.

Hagnaður eða tap vegna sölu eigna er mismunur söluverðs og bókfærðs verðs eigna á söludegi.

Eignarhlutir í félögum

Eignarhlutir sveitarfélagsins í öðrum félögum eru færðir á kostnaðarverði í ársreikningi sveitarfélagsins eða áætluðu markaðsverði ef það er talið lægra og frá sama tíma er ekki færð hlutdeild í afkomu þeirra í reikningsskilum hans þar sem fyrst og fremst er verið að draga fram ráðstöfun skatttekna í ársreikning A hluta.

Birgðir

Birgðir rekstrarvara eru færðar á kostnaðarverði.

Verðbréf

Skuldabréf og aðrar langtímakröfur sem áætlað er að eiga fram á gjalddaga eru metin á kostnaðarverði að teknu tilliti til niðurfærslu til að mæta hugsanlegu tapi í framtíðinni.

Markaðsverðbréf eru verðbréf sem skráð eru á virkum markaði og keypt í þeim tilgangi að hagnast á skammtímaverðbreytingum. Markaðsverðbréf eru færð á markaðsverði og færast matsbreyting í rekstrarreikning á því tímabili sem hún fellur til.

Skýringar

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til niðurfærslu. Niðurfærslan er ekki endanleg afskrift heldur er myndaður mótreikningur til að mæta hugsanlegu tapi sem kann að myndast í framtíðinni.

Langtímaskuldir

Langtímaskuldir eru færðar á nafnverði, að frádregnum greiddum afborgunum, og eru eftirstöðvar nafnverðs reiknaðar upp miðað við gildandi gengi eða vísitölu í lok ársins, eftir því sem við á. Vaxtagjöld vegna langtímalána eru færð til gjalda á því tímabili sem þau tilheyra. Lántökukostnaður vegna nýrra lána er færður til gjalda á lántökuári.

Viðskiptaskuldir

Viðskiptaskuldir eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til gengismunar.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar í efnahagsreikning ef líklegt þykir að sveitarfélagið verði fyrir útgjöldum í framtíðinni vegna tiltekins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð þeirra með áreiðanlegum hætti.

Skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins er færð meðal skuldbindinga í efnahagsreikningi á grundvelli tryggingafræðilegrar úttektar. Breyting á skuldbindingunni á árinu er gjaldfærð í rekstrarreikningi.

Skýringar

3. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig:

	A hluti		A og B hluti	
	2020	Fjárhags- áætlun 2020	2020	Fjárhags- áætlun 2020
Skatttekjur án framlaga Jöfnunarsjóðs				
Útsvar.....	1.278.935	1.228.500	1.278.935	1.228.500
Fasteignaskattur.....	395.463	392.365	390.192	387.085
Lóðarleiga.....	39.910	38.410	39.910	38.410
	<u>1.714.308</u>	<u>1.659.275</u>	<u>1.709.037</u>	<u>1.653.995</u>
Framlag Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga				
Þjónustuframlag.....	241.360	214.850	241.360	214.850
Framlag vegna fasteignagjalda.....	60.976	63.300	60.976	63.300
Almennt grunnskólaframlag.....	128.404	105.800	128.404	105.800
Framlag vegna nýbúa.....	6.600	6.600	6.600	6.600
Framlag vegna sérþarfa barna.....	13.900	15.300	13.900	15.300
Framlag vegna fatlaðra.....	107.505	94.185	107.505	94.185
Framlag vegna tónlistarmenntunar.....	1.227	1.850	1.227	1.850
Aukaframlög.....	8.301	0	8.301	0
	<u>568.273</u>	<u>501.885</u>	<u>568.273</u>	<u>501.885</u>
Aðrar tekjur				
Þjónustutekjur.....	255.088	190.225	654.407	574.525
Eignatekjur.....	42.628	41.200	58.801	61.825
Aðrar tekjur.....	14.339	12.370	7.999	31.465
	<u>312.055</u>	<u>243.795</u>	<u>721.207</u>	<u>667.815</u>
Rekstrartekjur samtals	<u>2.594.637</u>	<u>2.404.955</u>	<u>2.998.518</u>	<u>2.823.695</u>
Álagningarhlutföll				
Útsvar.....		14,52%		
Fasteignaskattur - A-liður.....		0,34%		
Fasteignaskattur - B-liður.....		1,32%		
Fasteignaskattur - C-liður.....		1,65%		

Skýringar

4. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	A hluti		A og B hluti	
	2020	Fjárhagsáætlun 2020	2020	Fjárhagsáætlun 2020
Laun.....	999.189	960.860	1.061.955	1.019.135
Launatengd gjöld.....	242.522	228.705	256.929	241.570
	<u>1.241.711</u>	<u>1.189.565</u>	<u>1.318.884</u>	<u>1.260.705</u>
Stöðugildi árið 2020.....	104		109	
Starfsmannafjöldi í árslok 2020.....	151		156	

Laun bæjarstjórnar, bæjarráðs og bæjarstjóra námu um 42,8 milljónir króna á árinu 2020 en voru 44,4 milljónir króna á árinu 2019.

5. Fjármunatekjur

	A hluti		A og B hluti	
	2020	Fjárhagsáætlun 2020	2020	Fjárhagsáætlun 2020
Vaxtatekjur af bankainnstæðum.....	1.380	1.838	1.993	2.337
Vaxtatekjur af skuldabréfaeign.....	7.951	0	3.758	0
Tekjur af hlutabréfaeign.....	1.110	0	1.110	0
	<u>10.441</u>	<u>1.838</u>	<u>6.861</u>	<u>2.337</u>

6. Fjármagnsgjöld

	A hluti		A og B hluti	
	2020	Fjárhagsáætlun 2020	2020	Fjárhagsáætlun 2020
Vaxtagjöld af skammtímask. við lánastofnanir.....	185	0	678	0
Vaxtagjöld og verðbætur af langtímaskuldum.....	81.850	67.821	103.848	100.262
	<u>82.034</u>	<u>67.821</u>	<u>104.526</u>	<u>100.262</u>

Skýringar

7. Rekstur málaflokka og fyrirtækja í samanburði við fjárhagsáætlun

Rekstur málaflokka greinist þannig:

	Gjöld	Tekjur	Mismunur	Fjárhags- áætlun	Hlutfall af tekjum
Skatttekjur.....	0	2.343.922	2.343.922	2.221.130	90,3%
Félagsþjónusta.....	382.566	83.934	(298.632)	(279.357)	(11,5%)
Heilbrigðismál.....	2.987	0	(2.987)	(3.050)	(0,1%)
Fræðslu- og uppeldismál.....	1.216.146	133.088	(1.083.058)	(1.030.201)	(41,7%)
Menningarmál.....	66.905	3.515	(63.390)	(73.601)	(2,4%)
Æskulýðs- og íþróttamál.....	323.393	41.565	(281.829)	(277.499)	(10,9%)
Brunamál og almannavarnir.....	47.129	0	(47.129)	(46.398)	(1,8%)
Hreinlætismál.....	77.416	43.035	(34.381)	(27.118)	(1,3%)
Skipulags- og byggingarmál.....	85.031	22.314	(62.717)	(61.555)	(2,4%)
Umferðar- og samgöngumál.....	74.869	271	(74.598)	(75.269)	(2,9%)
Umhverfismál.....	64.895	33.222	(31.672)	(36.734)	(1,2%)
Atvinnumál.....	27.046	2.532	(24.514)	(21.398)	(0,9%)
Framlög til B hluta stofnana.....	10.500	0	(10.500)	(10.500)	(0,4%)
Sameiginlegur kostnaður.....	153.559	18.371	(135.188)	(144.885)	(5,2%)
Breyting lífeyrisskuldbindinga.....	53.821	0	(53.821)	(47.305)	(2,1%)
Óvenjulegir liðir.....	0	0	0	(10.000)	0,0%
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld.....	13.748	101.219	87.470	77.171	3,4%
Aðalsjóður samtals.....	2.600.010	2.826.987	226.977	153.433	
A hluta stofnanir:					
Eignasjóður.....	379.247	278.101	(101.145)	(89.513)	
Þjónustumiðstöð Ölfuss.....	104.304	71.412	(32.893)	(42.352)	
Jöfnunarfærslur.....	(571.422)	(571.422)	0	0	
A hluti samtals.....	2.512.140	2.605.078	92.938	21.568	
B hluta stofnanir:					
Fráveita Ölfuss.....	32.585	49.354	16.769	14.164	
Vatnsveita Þorlákshafnar.....	31.925	38.393	6.467	3.972	
Hafnarsjóður Þorlákshafnar.....	176.297	312.664	136.367	110.175	
Félagslegar íbúðir Ölfuss.....	21.870	15.642	(6.227)	(7.555)	
Íbúðir eldri borgara.....	21.573	20.626	(947)	(5.716)	
Uppgræðslusjóður Ölfuss.....	11.442	3.500	(7.942)	(8.000)	
	295.692	440.179	144.487	107.040	
Jöfnunarfærslur.....	(39.879)	(39.879)	0	0	
Samantekinn ársreikningur (A og B hluti)....	2.767.953	3.005.378	237.425	128.608	

Skýringar

8. Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

A hluti

	Fasteignir og byggingarland	Veitu- og gatnakerfi	Áhöld og tæki	Samtals
Kostnaðarverð				
Staða í ársbyrjun.....	4.126.372	269.743	93.146	4.489.260
Eignfært á árinu.....	244.380	62.587	26.284	333.251
Gatnagerðargjöld.....	0	(111.552)	0	(111.552)
Staða í árslok.....	4.370.752	220.777	119.430	4.710.959

Afskriftir

Staða í ársbyrjun.....	1.389.623	125.712	57.898	1.573.233
Afskrift ársins.....	85.911	15.818	11.000	112.729
Staða í árslok.....	1.475.534	141.530	68.898	1.685.962

Bókfært verð

Bókfært verð í ársbyrjun.....	2.736.748	144.031	35.248	2.916.027
Bókfært verð í árslok.....	2.895.218	79.247	50.532	3.024.998

Afskriftarhlutföll..... 0-2,5% 4-15% 2,5-20%

A og B hluti

	Fasteignir og byggingarland	Veitu- og gatnakerfi	Hafnarmannvirki	Áhöld, tæki og dráttarbatar	Samtals
Kostnaðarverð					
Staða í ársbyrjun.....	4.644.753	1.363.252	926.540	121.764	7.056.309
Eignfært á árinu.....	336.201	181.910	26.897	116.207	661.216
Gatnagerðargjöld.....	0	(111.552)	0	0	(111.552)
Staða í árslok.....	4.980.954	1.433.610	953.437	237.971	7.605.973

Afskriftir

Staða í ársbyrjun.....	1.563.069	742.320	350.168	75.207	2.730.764
Afskrift ársins.....	96.075	44.576	34.114	14.461	189.226
Staða í árslok.....	1.659.144	786.896	384.282	89.668	2.919.990

Bókfært verð

Bókfært verð í ársbyrjun.....	3.081.684	620.932	576.372	46.557	4.325.545
Bókfært verð í árslok.....	3.321.810	646.714	569.155	148.304	4.685.983

Afskriftarhlutföll..... 0-12% 0-15% 2-20% 2,5-25%

A hluti

	Fasteignamat	Vátryggingamat	Bókfært verð
Leikskólar og grunnskólar.....	934.981	2.571.242	1.113.699
Aðrar fasteignir.....	1.127.588	2.733.580	1.781.519
	2.062.569	5.304.822	2.895.218

Skýringar

8. Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir (framhald)

A og B hluti	Vátryggingamat	Bókfært verð
Fasteignir A hluta, sjá að framan.....	5.304.822	2.895.218
Hafnarsjóður Þorlákshafnar.....	124.850	54.798
Félagslegar íbúðir Ölfuss.....	378.200	105.957
Íbúðir eldri borgara.....	504.350	265.712
	<u>6.312.222</u>	<u>3.321.685</u>

9. Eignarhlutir í félögum

Eignarhlutir í félögum:	A og B hluti	
	2020	2019
Brunavarnir Árnessýslu.....	14.114	14.114
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf.....	11.450	11.450
Eignarhaldsfélagið Fasteign hf.....	37.226	0
Háskólafélag Suðurlands ehf.....	7.446	7.446
Lánasjóður sveitarfélaga ohf.....	76.452	76.452
Aðrir eignarhlutir.....	1.322	1.322
Bókfært verð í lok árs.....	<u>148.011</u>	<u>110.785</u>

10. Skuldabréfaeign og aðrar langtímakröfur

	A og B hluti	
	2020	2019
Staða í ársbyrjun.....	36.861	33.470
Viðbót.....	0	2.432
Innborganir.....	(1.483)	(693)
Verðbreytingar.....	1.182	904
Staða í árslok.....	<u>36.561</u>	<u>36.861</u>
Næsta árs afborgun.....	<u>(1.689)</u>	<u>(1.864)</u>
	<u>34.872</u>	<u>34.997</u>

11. Aðrar peningalegar eignir

Óinnheimtar tekjur og viðskiptakröfur	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Útvar og aðstöðugjöld.....	257.964	207.349	257.964	207.349
Fasteignagjöld.....	23.397	14.589	23.397	14.589
Aðrar tekjur.....	205.831	93.450	256.196	110.328
Niðurfærsla vegna krafna sem kunna að tapast.....	(85.290)	(75.235)	(86.696)	(76.545)
	<u>401.903</u>	<u>240.153</u>	<u>450.862</u>	<u>255.721</u>

Breytingar á niðurfærslu viðskiptakrafna greinist þannig:

	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Staða í ársbyrjun.....	75.235	70.715	76.545	72.458
Breyting niðurfærslu á árinu.....	8.320	1.638	8.320	1.639
Tapaðar viðskiptakröfur á árinu.....	1.736	2.882	1.831	2.448
Staða í árslok.....	<u>85.290</u>	<u>75.235</u>	<u>86.696</u>	<u>76.545</u>

Niðurfærsla hefur verið reiknuð vegna krafna sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati stjórnenda og reynslu fyrri ára.

Skýringar

11. Aðrar peningalegar eignir (framhald)

Aðrar skammtímakröfur	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Virðisaukaskattur.....	18.752	4.777	18.752	4.777
Óinnheimtir vextir.....	151	151	216	402
Aðrar kröfur.....	12.208	12.574	26.429	13.905
	<u>31.110</u>	<u>17.503</u>	<u>45.397</u>	<u>19.084</u>

Handbært fé

Handbært fé sveitarfélagsins samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Óbundnar bankainnst. í ísl. krónum.....	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
	149.951	175.131	234.168	228.249
	<u>149.951</u>	<u>175.131</u>	<u>234.168</u>	<u>228.249</u>

12. Eigið fé

Yfirlit yfir eiginfjárreikninga:

	A hluti	A og B hluti
Eigið fé 1.1.2019.....	1.844.141	2.675.701
Atvinnuþróunarsjóður aflagður.....	(12.104)	(12.104)
Rekstrarniðurstaða ársins.....	195.306	300.315
Eigið fé 31.12.2019.....	<u>2.027.342</u>	<u>2.963.911</u>
Rekstrarniðurstaða ársins.....	92.938	237.425
Eigið fé 31.12.2020.....	<u>2.120.280</u>	<u>3.201.336</u>

13. Lífeyrisskuldbinding

Á bæjarsjóði hvílir lífeyrisskuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins hjá B-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins en um er að ræða réttindatengd lífeyriskerfi með bankaábyrgð launagreiðanda. Áfallin skuldbinding skv. útreikningi tryggingastærðfræðinga, miðað við 2% ávöxtun umfram launahækkanir, er áætluð alls um 470,9 milljónir króna í árslok 2020 og hefur þá hækkað um 24,9 milljónir króna frá sama tíma árið áður. Gjaldfærsla skuldbindingarinnar á árinu nemur 45,5 milljónum króna. Nánar er fjallað um uppgjörsgreiðslur til Brúar lífeyrissjóðs í skýringu 18 með ársreikningnum.

Á Hafnarsjóði hvílir skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins hjá B-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins. Skuldbindingin nemur um 22,1 milljónum króna samkvæmt mati tryggingastærðfræðings og miðast útreikningurinn við 2% ávöxtun umfram launahækkanir. Skuldbindingin hækkaði um 1,5 milljónir króna en gjaldfærð skuldbinding Hafnarsjóðs á árinu nemur um 4,0 milljónum króna. Uppgjörsgreiðslur til Brúar lífeyrissjóðs vegna Hafnarsjóðs námu 845 þúsund króna sem voru færðar á meðal rekstrargjalda á árinu 2020.

	Árið 2020		Árið 2019	
	A hluti	A og B hluti	A hluti	A og B hluti
Lífeyrisskuldbindingar frá fyrra ári.....	446.049	466.633	424.749	445.431
Hækkun ársins.....	45.566	49.584	39.614	41.645
Afborganir ársins.....	(20.695)	(23.237)	(18.314)	(20.443)
Lífeyrisskuldbindingar í árslok.....	<u>470.920</u>	<u>492.980</u>	<u>446.049</u>	<u>466.633</u>

Núvirkni áætlaðra greiðslna vegna lífeyrisskuldbindingar greinist þannig á næstu ár:

Árin 2021-2025.....	103.385	108.228
Árin 2026-2030.....	104.626	109.527
Árin 2031-2035.....	95.091	99.545
Síðar.....	167.818	175.679
	<u>470.920</u>	<u>492.980</u>

Skýringar

14. Langtímaskuldir

Breyting langtímaskulda á árinu greinist þannig:

	A hluti	A og B hluti
Staða í ársbyrjun.....	1.262.213	1.603.074
Tekin ný lán á árinu.....	145.000	323.000
Afborganir á árinu.....	(114.782)	(136.854)
Verðbætur.....	46.059	58.366
Staða í árslok.....	1.338.489	1.847.586
Næsta árs afborganir langtímaskulda.....	(97.736)	(133.144)
Langtímaskuldir í árslok.....	1.240.753	1.714.442
Vaxtakjör í árslok.....	2,80-5,22%	1,00-5,22%

Lán sveitarfélagsins eru öll verðtryggð.

Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig á næstu ár:

	A hluti	A og B hluti
Næsta árs afborganir.....	97.736	133.144
Afborganir 2021.....	100.367	133.376
Afborganir 2022.....	103.071	133.693
Afborganir 2023.....	95.932	122.525
Afborganir 2024.....	88.436	110.811
Afborganir síðar.....	852.947	1.214.037
	1.338.489	1.847.586

15. Aðrar peningalegar skuldir

Viðskiptaskuldir

	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Innlendar viðskiptaskuldir.....	162.288	74.130	179.190	76.597
	162.288	74.130	179.190	76.597

Næsta árs afborganir langtímaskulda

	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Skuldir við lánastofnanir.....	97.736	108.816	133.144	130.650
	97.736	108.816	133.144	130.650

Aðrar skammtímaskuldir

	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Virðisaukaskattur.....	0	0	6.029	2.782
Ógreidd opinber gjöld.....	23.940	25.076	23.940	25.076
Ógreidd laun og launatengd gjöld.....	68.823	65.779	71.045	67.860
Ógreiddir áfallnir vextir.....	8.924	9.304	10.489	10.795
Aðrar skuldir.....	0	76	527	603
	101.687	100.236	112.031	107.116

16. Skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Sveitarfélagið er ásamt öðrum nærliggjandi sveitarfélögum þátttakandi í fjórum byggðasamlögum: Bergrisanum bs., Sorpstöð Suðurlands bs., Héraðsnefnd Árneseinga bs. og Brunavörnum Árneseyslu. Auk þessara verkefna tekur sveitarfélagið þátt í ýmsum öðrum samstarfsverkefnum. Sveitarfélögin bera hlutfallslega ábyrgð á skuldum og skuldbindingum byggðasamlaganna miðað við samanlagða íbúatölu á hverju ári.

17. Tengdir aðilar

Aðal- og varamenn í bæjarstjórn auk æðstu stjórnenda sveitarfélagsins eru skilgreindir sem tengdir aðilar sveitarfélagsins. Makar þessara aðila og ófjárráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Á árinu náðu viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila eingöngu til hefðbundinnar þjónustu sem sveitarfélagið veitir og opinberra gjalda sem lögð eru á tengda aðila. Viðskiptin eru á sömu forsendum og þegar um ótengda aðila er að ræða og eru skilyrði og skilmálar viðskiptanna sambærileg og við ótengda aðila. Við ákvörðun um viðskipti við tengda aðila er farið að hæfisreglum 20. gr. sveitarstjórnarlaga.

18. Uppgjörsgreiðslur til Brúar lífeyrissjóðs

Í kjölfar lagabreytinga á árinu 2017 er vörðuðu samræmingu og jöfnun lífeyrisréttinda á almennum og opinberum markaði bar sveitarfélögum að gera upp reiknaðan framtíðarhalla A-deildar Brúar lífeyrissjóðs með einskiptisgreiðslu. Til stóð að uppgjórið færi fram á árinu 2017 en það dróst fram í febrúar 2018. Á árinu 2017 voru settar tvær nýjar reglugerðir vegna þessa, annars vegar með breytingu á reglugerð nr. 1212/2015 um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga og hins vegar með breytingu á reglugerð um fjárhagsleg viðmið og eftirlit með fjármálum sveitarfélaga í þeim tilgangi að samræma reikningshaldslega meðhöndlun hjá sveitarfélögum. Um var að ræða eingreiðslur sveitarfélagsins í þrjá sjóði, jafnvægisjóð, varúðarsjóð og lífeyrisaukasjóð. Sveitarfélagið hefur fylgt þessum leiðbeiningum um reikningshaldslega meðhöndlun og gjaldfærði þann hluta greiðslunnar sem var ætlað að gera upp áfallna skuldbindingu sjóðsins í tengslum við uppgjör A deildar sjóðsins á árinu 2017, þ.e. framlag í jafnvægisjóð. Framlag í jafnvægisjóð á árinu 2017 var 61,7 milljónir króna, þar af var framlag Hafnarsjóðs 3,3 milljónum króna. Greiðslur sveitarfélagsins í lífeyrisaukasjóð námu 214,4 milljónum króna, þar af 21,6 milljón króna vegna Hafnarsjóðs. Heimilt er að færa greiðslur í lífeyrisaukasjóð til gjalda á 30 árum, frá og með 31. maí 2017. Fjárhæðin færir meðal fyrirframgreiðslna í efnahagsreikningi. Greiðslur í varúðarsjóð námu 23 milljónum króna, þar af 2,5 vegna Hafnarsjóðs. Greiðslur í varúðarsjóð eru einnig eignfærðar meðal fyrirframgreiðslna og færðar til gjalda á 20 árum. Áætlað er að framlag í lífeyrisauka- og varúðarsjóð geti numið 15,4 milljónum króna á ári.

Á árinu 2019 bættist við skuldbinding við Brú lífeyrissjóð vegna kostnaðarþátttöku í skólasterfi í Hveragerðisbæ. Framlag vegna þessa í jafnvægisjóð var 2,4 milljónir króna. Greiðsla sveitarfélagsins í lífeyrisaukasjóð nam 10 milljónum króna. Heimilt er að færa greiðslur í lífeyrisaukasjóð til gjalda á 30 árum. Fjárhæðin færir meðal fyrirframgreiðslna í efnahagsreikningi. Greiðslur í varúðarsjóð námu 1,1 milljón króna. Greiðslur í varúðarsjóð eru einnig eignfærðar meðal fyrirframgreiðslna og færðar til gjalda á 20 árum. Áætlað er að framlag í lífeyrisauka- og varúðarsjóð geti numið 386 þúsund krónum á ári.

19. Áhrif COVID-19 á rekstur og stöðu sveitarfélagsins

Heimsfaraldurinn COVID-19 sem nú gengur yfir hefur haft veruleg áhrif um allan heim þar með talin efnahagsleg og ekki er ljóst hver endanleg áhrif faraldursins verða vegna óvissu um hve lengi hann mun vara og hver áhrifin verða eftir að honum lýkur. Áhrif faraldursins á rekstur og stöðu sveitarfélagsins Ölfus hafa fyrst og fremst falist í lægri skatttekjum og aukningu á velferðarútgjöldum vegna ýmissa málaflokka í rekstrinum auk frestunar á gjalddögum útistandandi krafna sveitarfélagsins. Á móti hefur þó orðið fjölgun íbúa í sveitarfélaginu og því hafa m.a. fasteignaskattar hækkað vegna nýrra lóða og mannvirkja. Ljóst er að áhrifa faraldursins mun gæta áfram á árinu 2021 en bjartsýni um aðgerðir stjórnvalda og frekari þunga í bólusetningum hafa þó aukið á bjartsýni um að unnt verði að ráða niðurlögum faraldursins á þessu ári. Stjórnendur sveitarfélagsins munu rýna fjárhagsáætlun ársins 2021 og leggja mat á hvort forsendur hennar haldi.

Það er mat stjórnenda sveitarfélagsins að þrátt fyrir það sem er að framan lýst, sé fjárhagsleg staða sveitarfélagsins sterk og það í stakk búið til að mæta áframhaldandi áhrifum vegna faraldursins.

20. Aðrar upplýsingar

Samningur um rekstur Hjallastefnunnar á leikskólanum Bergheimum í Þorlákshöfn

Þann 1. október 2020 undirrituðu sveitarfélagið og Hjallastefnan leikskólar ehf. samning um rekstur leikskólans Bergheima í Þorlákshöfn. Með gerð þess samnings tók Hjallastefnan við faglegri umsýslu og starfsmannahaldi auk rekstar og umsjónar leikskólans Bergheima.

Frá undirritun samningsins er hann til reynslu í tvö ár og að þeim tíma loknum framlengist hann til þriggja ára í senn ef hvorugur aðili segir honum upp.

Sveitarfélagið greiðir einingarverð skv. áðurnefndum samningi á hvern nemanda í 11 mánuði á ári. Húsnæði skólans og leiksvæði er í eigu sveitarfélagsins og er ekki greidd sérstök leiga fyrir afnot þess auk þess sem sveitarfélagið leggur til nauðsynlegan búnað til leikskólastarfs og sér um viðhald þeirra eigna. Stækkun leikskólans til að mæta fjölgun nemenda er alfarið gerð á kostnað sveitarfélagsins.

Sveitarfélagið ber ábyrgð á eftirliti með starfsemi leikskólans skv. lögum.

Skýringar

21. Lykiltölur

Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga:

	Áætlun 2020	2020	2019	2018	2017	2016
Jafnvægisregla, rekstrarjöfnuður í þús.kr.....	671.682	780.499	694.764	552.275	315.134	301.310
Skuldaviðmið skv. reglugerð.....		57,03%	57,00%	69,71%	77,89%	71,96%
Skuldahlutfall.....		87,77%	82,84%	91,61%	89,30%	92,70%

Í hlutfalli við rekstrartekjur:	A hluti		A og B hluti	
	2020	Fjárhags- áætlun 2020	2020	Fjárhags- áætlun 2020
Skatttekjur.....	66,07%	68,99%	57,00%	58,58%
Framlög Jöfnunarsjóðs.....	21,90%	20,87%	18,95%	17,77%
Skatttekjur samtals.....	87,97%	89,86%	75,95%	76,35%
Aðrar tekjur.....	12,03%	10,14%	24,05%	23,65%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>
Laun og launatengd gjöld.....	(47,86%)	(49,46%)	(43,98%)	(44,65%)
Breyting lífeyrisskuldbindinga.....	(2,07%)	(1,97%)	(1,96%)	(1,81%)
Annar rekstrarkostnaður án afskrifta.....	(39,38%)	(40,31%)	(36,57%)	(38,55%)
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	10,69%	8,26%	17,49%	15,00%
Afskriftir.....	(4,34%)	(4,61%)	(6,31%)	(6,98%)
Fjármagnsliðir, nettó.....	(2,76%)	(2,74%)	(3,26%)	(3,47%)
Rekstrarniðurstaða.....	<u>3,58%</u>	<u>0,90%</u>	<u>7,92%</u>	<u>4,55%</u>
Handbært fé frá rekstri.....	7,53%		13,51%	
Fjárfestingahreyfingar.....	(9,82%)		(19,52%)	

Í þúsundum króna á íbúa:	A hluti		A og B hluti	
	2020	Fjárhags- áætlun 2020	2020	Fjárhags- áætlun 2020
Rekstur:				
Skatttekjur og Jöfnunarsjóður.....	1.003	950	1.001	947
Aðrar tekjur.....	137	107	317	293
Rekstrartekjur samtals.....	<u>1.140</u>	<u>1.057</u>	<u>1.317</u>	<u>1.241</u>
Rekstrargjöld og fjármagnsliðir án afskrifta.....	(1.050)	(998)	(1.130)	(1.098)
Rekstrarniðurstaða ársins.....	<u>90</u>	<u>58</u>	<u>187</u>	<u>143</u>

Í þúsundum króna á íbúa:	A hluti		A og B hluti	
	2020	2019	2020	2019
Efnahagur:				
Eignir.....	1.855	1.723	2.563	2.295
Eigið fé.....	932	892	1.407	1.304
Lífeyrisskuldbindingar.....	207	196	217	205
Skuldir án skuldbindinga.....	716	635	940	786

Fimm ára yfirlit A hluta:

Íbúafjöldi:	Árið 2020	Árið 2019	Árið 2018	Árið 2017	Árið 2016
Í ársbyrjun.....	2.273	2.156	2.106	2.005	1.956
Breyting á árinu.....	3	117	50	101	49
Í árslok.....	<u>2.276</u>	<u>2.273</u>	<u>2.156</u>	<u>2.106</u>	<u>2.005</u>

Skýringar

21. Lykiltölur (framhald)

Yfirlit um lykiltölur A hluta síðustu fimm ára á verðlagi hvers árs:

	Árið 2020	Árið 2019	Árið 2018	Árið 2017	Árið 2016
Í hlutfalli við rekstrartekjur:					
Útvar.....	49,29%	51,37%	50,17%	49,53%	49,15%
Fasteignaskattar.....	16,78%	15,79%	15,31%	15,29%	15,76%
Framlög Jöfnunarsjóðs.....	21,90%	21,99%	23,20%	23,21%	22,70%
Eignatekjur.....	1,64%	1,70%	1,87%	1,79%	2,90%
Skatttekjur samtals.....	89,62%	90,86%	90,55%	89,81%	90,51%
Aðrar tekjur.....	10,38%	9,14%	9,45%	10,19%	9,49%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>
Laun og launatengd gjöld.....	47,86%	47,77%	47,96%	47,45%	47,02%
Breyting lífeyrisskuldbindinga.....	2,07%	2,10%	1,88%	4,34%	2,64%
Annar rekstrarkostnaður.....	39,38%	35,22%	35,82%	35,72%	37,18%
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	10,69%	14,90%	14,33%	12,49%	13,16%
Afskriftir.....	4,34%	4,36%	4,75%	4,83%	5,05%
Rekstrarniðurstaða fyrir fjárm.liði.....	6,34%	10,54%	9,58%	7,67%	8,12%
Fjármagnsliðir, nettó.....	(2,76%)	(2,30%)	(2,82%)	(1,56%)	(2,31%)
Rekstrarniðurstaða.....	<u>3,58%</u>	<u>8,24%</u>	<u>6,76%</u>	<u>6,11%</u>	<u>5,81%</u>

	Árið 2020	Árið 2019	Árið 2018	Árið 2017	Árið 2016
Í þúsundum króna á íbúa:					
Rekstur:					
Skatttekjur og Jöfnunarsjóður.....	1.003	930	890	862	822
Aðrar tekjur.....	137	113	114	117	116
	<u>1.140</u>	<u>1.043</u>	<u>1.004</u>	<u>979</u>	<u>939</u>
Laun og launatengd gjöld.....	546	498	482	465	441
Annar rekstrarkostnaður.....	449	367	360	350	349
Rekstrarniðurstaða fyrir fjárm.liði.....	122	155	144	122	124
Fjármagnsliðir, nettó.....	(31)	(24)	(28)	(15)	(22)
Rekstrarniðurstaða.....	<u>90</u>	<u>131</u>	<u>116</u>	<u>107</u>	<u>102</u>

Efnahagur:

Eignir.....	1.855	1.723	1.697	1.632	1.638
Eigið fé.....	932	892	832	802	782
Lífeyrisskuldbindingar.....	207	196	192	193	198
Skuldir án skuldbindinga.....	716	635	673	637	659

Sjóðstreymi:

Handbært fé frá rekstri.....	86	139	4	160	119
------------------------------	----	-----	---	-----	-----

Aðrar lykiltölur:

Veltufjárhlutfall.....	1,93	2,02	1,65	1,19	1,31
Eiginfjárhlutfall.....	50,23%	51,77%	49,02%	49,16%	47,71%

Skýringar

21. Rekstraráætlanir

Neðangreint yfirlit sýnir rekstraráætlun fyrir árið 2020 samkvæmt upphaflegri samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktu viðauka og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarreikningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum
Rekstrartekjur						
Skatttekjur án framl. Jöfnunarsj.....	1.732.370	(39.165)	1.693.205	1.728.270	(39.165)	1.689.105
Framlög úr Jöfnunarsjóði.....	534.520	(32.635)	501.885	534.520	(32.635)	501.885
Aðrar tekjur.....	270.490	(10.325)	260.165	653.660	30.675	684.335
	<u>2.537.380</u>	<u>(82.125)</u>	<u>2.455.255</u>	<u>2.916.450</u>	<u>(41.125)</u>	<u>2.875.325</u>
Rekstrargjöld						
Laun og annar starfsm. kostn.....	1.232.160	0	1.232.160	1.306.405	0	1.306.405
Annar rekstrarkostnaður.....	983.025	41.535	1.024.560	1.103.282	42.035	1.145.317
Afskriftir fastafjármuna.....	110.985	0	110.985	197.071	0	197.071
	<u>2.326.170</u>	<u>41.535</u>	<u>2.367.705</u>	<u>2.606.758</u>	<u>42.035</u>	<u>2.648.793</u>
Rekstrarniðurst. án fjármunat. og fjármagnsgjalda.....						
	211.210	(123.660)	87.549	309.692	(83.160)	226.532
Fjármunatekjur og (fjármagnsgj).....						
	(63.433)	(2.550)	(65.983)	(95.375)	(2.550)	(97.925)
	<u>(63.433)</u>	<u>(2.550)</u>	<u>(65.983)</u>	<u>(95.375)</u>	<u>(2.550)</u>	<u>(97.925)</u>
Rekstrarniðurstaða.....	<u>147.777</u>	<u>(126.210)</u>	<u>21.566</u>	<u>214.317</u>	<u>(85.710)</u>	<u>128.606</u>

Skýringar

21. Rekstraráætlanir, frh.

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir sjóðstreymisáætlun fyrir árið 2020 samkvæmt upphaflega samþykkttri sjóðstreymisáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og sjóðstreymisáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt sjóðstreymisyfirliti og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum
Rekstrarhreyfingar						
Rekstrarniðurstaða (neikvæð).....	147.777	(126.210)	21.566	214.317	(85.710)	128.607
Liðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:			0			0
Afskriftir.....	110.985	0	110.985	197.071	0	197.071
Söluhagnaður rekstrarfjármuna.....	0	0	0	0	0	0
Verðbætur og gengismunur.....	32.703	0	32.703	47.224	0	47.224
Breyting á lífeyrisskuldbindingu.....	36.500	0	36.500	38.750	0	38.750
Veltufé frá rekstri	327.965	(126.210)	201.754	497.362	(85.710)	411.652
Breytingar á skammtímalíðum:						
Afborganir lífeyrisskuldbindingar.....	(20.500)	0	(20.500)	(22.350)	0	(22.350)
Breyt. á rekstart. eignum og skuldum	(20.500)	0	(20.500)	(22.350)	0	(22.350)
Handbært fé frá rekstri	307.465	(126.210)	181.254	475.012	(85.710)	389.302
Fjárfestingahreyfingar						
Fjárfest. í varanl. rekstrarfjárm.....	(237.000)	(48.000)	(285.000)	(695.700)	(57.450)	(753.150)
Söluverð seldra rekstrarfjárm.....	0	0	0	0	0	0
Eignarhlutir í félögum, breyting.....	(42.000)	0	(42.000)	(42.000)	0	(42.000)
Langtímakröfur, breyting.....	9.090	0	9.090	9.935	0	9.935
Langt.kröfur á eigin fyrirt., breyt.....	2.661	0	2.661	0	0	0
Fjárfestingahreyfingar	(267.249)	(48.000)	(315.249)	(727.765)	(57.450)	(785.215)
Fjármögnunarahreyfingar						
Viðskiptast. eigin fyrirt., breyt.....	(7.088)	(14.800)	(21.888)	0	0	0
Tekin ný langtímalán.....	110.000	35.000	145.000	408.000	35.000	443.000
Afborganir langtímalána.....	(115.112)	(5.200)	(120.312)	(135.346)	(5.200)	(140.546)
Skammtímalán, breyting.....	0	0	0	0	0	0
Fjármögnunarahreyfingar	(12.200)	15.000	2.800	272.654	29.800	302.454
Hækkun (lækkun) á handbæru fé.....	28.016	(159.210)	(131.194)	19.901	(113.360)	(93.459)
Handbært fé (fjárbörf) í ársb.....	66.810	108.321	175.131	76.793	151.456	228.249
Handbært fé (fjárbörf) í árslok.....	94.826	(50.889)	43.937	96.694	38.096	134.790

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar

Yfirlýsing um stjórnarhætti

Um stjórnarhætti sveitarfélagsins gilda sveitarstjórnarlög nr. 731/2013, með síðari breytingum, og samþykkt um stjórn sveitarfélagsins frá 19. september 2013. Bæjarstjórn er kjörin í almennum kosningum af íbúum sveitarfélagsins á fjögurra ára fresti.

Bæjarstjórn ber ábyrgð á því að til staðar sé virkt kerfi innra eftirlits og að það sé formlegt, skjalfest og sannreynt reglulega. Innra eftirlitið á að vera til þess fallið að veita vissu um að sveitarfélagið nái árangri og skilvirkni í starfsemi í samræmi við markmið sveitarfélagsins, að það veiti áreiðanlegar og réttmætar fjárhagsupplýsingar til ytri aðila og að það hliti lögum og reglum sem gilda um starfsemina. Um áhættustýringu er vísað til ákvæða í VII. kafla sveitarstjórnarlaga, s.s. um fjárstjórnarvald, bindandi áhrif ákvörðunar um fjárhagsáætlun ársins, ábyrga meðferð fjármuna, miklar fjárfestingar og skuldbindingar og takmarkanir er varða veðsetningar og ábyrgðaveitingar. Sveitarfélagið fer að ákvæðum sveitarstjórnarlaga hvað þetta varðar.

Fjöldi fulltrúa í bæjarstjórn og nefndum, ráðum og stjórnnum á vegum sveitarfélagsins er tilgreindur í samþykkt um stjórn sveitarfélagsins sem aðgengileg er á heimasíðu þess. Á heimasíðunni má einnig sjá hverjir sitja í einstaka nefndum, ráðum og stjórnnum.

Í 2. tölul. 44. gr. sveitarstjórnarlaga kemur fram regla um kynjahlutföll í nefndum sem bæjarstjórn velur í. Sveitarfélagið gætir að þessum reglum við skipan í nefndir. Að því er bæjarstjórnina varðar ræðst samsetningin af röðun á framboðslista og niðurstöðum kosninga til sveitarstjórnar. Þar sitja nú fulltrúar með ólíkan bakgrunn og menntun.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 eru sveitarfélög sjálfstæð stjórnvöld sem stjórnað er af lýðræðislega kjörnum sveitarstjórnnum í umboði íbúa sveitarfélagsins. Sveitarfélagið sinnir þeim verkefnum sem því er falið lögum samkvæmt, m.a. varðandi fræðslu- og uppeldismál, félagsþjónustu, æskulyðs- og íþróttamál, menningarmál, hreinlætismál og umhverfismál. Jafnframt fylgir það kröfum sem gilda um starfsemi þess í öðrum lögum, s.s. stjórnsýslulögum, lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla og lögum um opinber innkaup. Bæjarstjórn sveitarfélagsins samþykkti í október 2012 síðareglur fyrir kjörna fulltrúa sem settar hafa verið á grundvelli 29. gr. sveitarstjórnarlaga og aðgengilegar eru á heimasíðu sveitarfélagsins.

Engin frávik hafa verið greind af hálfu opinberra eftirlitsaðila eða endurskoðenda hvað varðar starfsemi sveitarfélagsins sem tengist umhverfis-, félags- og starfsmannamálum, mannréttindamálum eða spillingar- og mútumálum.